

CSAK A BORÁSZATNAK ÉL SOMODI SÁNDOR

Kivágatta az összes szőlőjét

18 év után kivágatta az összes szőlőjét Csongrád megye egyik legnevesebb borásza, az ásatthalmi Somodi Sándor. Nem érte meg a vesződség, most hozta meg a nehéz döntést. A borászat mellett viszont kitart.

ÁSATTHALOM DOMBAI TÜNDE

A boros szakma legnagyobb elismerését, a Pannon Bormíves Céh tagságát elsőként az Alföldről az Ásatthalmon gazdálkodó borász, *Somodi Sándor* érdemelte ki, tavaly pedig a fogyasztók tüntették ki, a megye alkotói díját vette át. Jövőre lesz húszéves a családi borászata, amelyről megírtuk: héthektáros ültetvényről szüretel, évi 20–25 ezer palack borából alig marad a pincéjében a következő évre.

– Kivágattam az összes szőlőt. Csak borom van – lepett meg, amikor az idei év értékelésére kértem. – Nemcsak Ásatthalom, az egész ágazat vergődik. A probléma gyökerei húsz évre nyúlnak vissza; akkoriban 130 ezer hektárról szüretelt az ország, ez mostanra 60 ezerre apadt. Azt hittük, amikor a nagyüzemek megszűntek, és tőke nélkül, de felvettük a kesztyűt a több száz éves francia és portugál nagybirtokokkal, hogy a jó bor is kell. Nem így lett, az ipari mennyiségű bor felé

ment a világ. Az uniós belépés már csak rátett egy lapáttal, az Unió kvótát szabott, hogy úgy lehet szőlőterületet telepíteni, ha előtte ugyanennyit kívágnak. De szabály sem kellett, lecsökkent a termőterület, nem éri meg szőlőt termeszteni. Vegyes a kép, ami a technológiát illeti. Aki nem lett sok pénzből vagy hitelből, pályázatból sztárborász, oda jutott, ahová mi. Feltűntek a nagy kuszaságban olyan ifjú titánok is, akik, jól fogalmazta a szakíró, *Hugh Johnson*, úgy akartak mindenütt klasszikus francia borfajtákat előállítani, hogy francia tölgyfahordókat használtak. Nem jött be, de ez csak későn derült ki. A szerencselovagok, akik meg nem merték rábízni magukat a saját ízlésükre, futnak a divat után, és összekeverik a hordó ízét a finom borokéval.

Somodi Sándor családi ültetvényére a 2002-es téli fagy mért döntő csapást, azóta csak a veszteséget termelte. 44 éves borászmúlttal a háta mögött a 63 esztendőszakember nem kesereg, borász marad, szőlő nélkül. Több szőlész kollégájával közösen termelik meg a szükséges szőlőmennyiséget,

Somodi Sándor: Húsz éve még 130 ezer hektárról szüretelt az ország, ez mostanra 60 ezerre apadt. FOTÓ: KARNOK CSABA

ez amiatt jó, mert szakmailag is tisztességes munkamegosztást alakítottak ki. Eddig is vásárolt szőlőt a Mátrából, Badacsonyból és a csongrádi borvidék különböző helyeiről. Azt

mondja, ezekből készíti a szőlő természetes szépségére, a tájra, a fajtára, az évjáratra jellemző borokat. A borkészítés és a bormarketing pedig egész embert kívánt.

Tehetségkutatók

V. FEKETE SÁNDOR
vfekete@delmagyar.hu

„Telitalálatnak bizonyult a vetélkedő ötlete. A műsor a fél országot a képernyő elé ültette szombat esténként. Az idősebbek egy kicsit nosztalgiázhattak, hogy ilyesmi volt régen a Ki mit tud? meg a táncdal-fesztivál. A fiatalabbak örülhettek a látványos show-elemekben bővelkedő koncerteknek, a modern szerkesztéssel, szokatlan képi megoldásokkal dolgozó bejátszásoknak.” Hat és fél évvel ezelőtt írtam ezt egy jegyzetben, amikor kihirdették a Megasztár 1. győztesének nevét. Tóth Vera legyőzte Oláh Ibolyát. Tényleg örültem a vetélkedőnek, lehetőséget teremtettek tehetséges fiataloknak, hogy befussanak, üde

99 Azért szeretem a műsort, mert a produkciók mögött munka van.

Mint tudjuk, a Megasztár már az ötödik szériánál tart. Örülhettünk szegedi sikernek is, hiszen az előző sorozatban Lakatos Krisztián az első háromba énekelte magát, most pedig a legjobbak közé jutott több megyei kötődésű énekes, együttes. Míg a másik csatornán az X-Faktorban az 50 esztendőszak szegedi „öreg rocker” Stone-t a legjobb 50 között jegyzik. Már éppen befejezni készült zenei pályáját, de ezt még próbálom felkiáltással benevezett. Eddig sikerrel.

Tény, hogy az utóbbi években feltűnt arcok közül néhányan sikerült megkapaszkodnia az első vonalban, egyesek elcebebesedtek, vagyis hajlandók voltak patkányokat csókolgatni, sárban fürödni, csak hogy képernyőn lehessenek. A legtöbben ahogy jöttek, úgy el is tűntek. Pénz, menedzselés, kapcsolatok nélkül nehéz megkapaszkodni, még ha tud is énekelni az illető.

Hat év elteltével már megszokottá váltak az akkor friss szerkesztői, képi megoldások. Tényleg pergők a műsorok, a zsűriben ülő személyiségek (nem mondhatni valamennyiüket szakértőnek) hozzáteszik a magukét, hogy még színesebb legyen a produkció. Szerintem ismét a fél ország ott ül szombatnként a tévé előtt, váltogatja a csatornákat. Azért szeretem a műsort, mert a produkciók mögött munka van. Ezek a fiatalok és kevésbé fiatalok nem celebek, hanem énekesek akarnak lenni.

AZ ÁNTSZ IS AZT REMÉLI, AZ UNIÓ HALADÉKOT AD AZ ARZÉNMENTESÍTÉSRE

Csődbe vinné a városokat a zacskós víz

CSONGRÁD MEGYE FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Maráczai Gabriella, az ÁNTSZ regionális intézetének közegészségügyi osztályvezetője lapunknak azt mondta, természetes, hogy ez ügyben méltányosan járnak el. A kormánnyal együtt az ÁNTSZ is azt várja, mit válaszol az Unió az ország kérelmére, amelyet még az előző kormány közlekedési és vízügyi minisztériuma terjesztett be. Ebben azt kéri, adjon felmentést az Unió a kényszerintézkedések bevezetésének kötelezettsége alól, és állapítson

meg új határidőt, amelyre elkészülhetnek a drága ivóvíztisztítók. Addig az ÁNTSZ a Dél-Alföldön is azt vizsgálja, hogyan lehet a meglévő feltételek között a viszonylag jobb minőségű vízzel ellátni azokat a településeket, ahol nagyobb az arzéntartalom. Az eddigi határidő 2009. december 25-e volt.

Ez a helyzet 2,5 millió embert érint a Dél- és Észak-Alföldön, illetve a Dél-Dunántúlon. A beruházás összköltsége több mint 100 milliárd forint lesz, a tervek készülnek, ha a kormány segít, a munka is elkezdődik.

Annak most senki sem örülne, ha az ÁNTSZ elkezdene szí-

gorúan betartani a törvényt. Két évvel ezelőtt Eperjesen – ahol az arzéntartalom a már említett határérték tízszerese – bevezették ezt a korlátozást. Azóta lajtos kocsival hozatják az ivóvizet. Ez eddig a helyi önkormányzatnak 3 millió forintjába került. Kiss Csaba polgármester hozzáteszi, ezt a pénzt a település eddig vissza tudta igényelni az államtól. A polgármesternek – aki háziorvos is – kemény vitája volt a tisztiorvosi szolgálattal a korlátozás elrendelése miatt. – Az ÁNTSZ negyven éve tudja, hogy itt ilyen a víz, eddig is ezt itták az emberek, elegendő lett volna, ha a

gyerekek kapnak tisztított ivóvizet – mondta Kiss Csaba.

A községvezető emlékeztet: a falu egy 50 milliós állami keretből kapja vissza az ivóvíz-biztosítás költségét: – Ez nagyon hamar kimerülne, ha Szarvason vagy Orosházán rendelnének el ilyen korlátozást. Pénzt pedig két alkalommal lehet visszaigényelni: szeptemberben és májusban, közte az önkormányzatnak megterhelő lehet a vízosztás finanszírozása, ez egy nagyobb önkormányzat esetében horribilis összeg. Ha mi nem hozhatnánk lajtos kocsit, zacskós vízzel évi 10–15 millióba, palackossal 20 millióba kerülne mindez.

Keresik a pénzüket

KISTELEK. Hitelezői választmány alakult tegnap azokból a tagokból és beszállítókból, akiknek tartozik a felszámolás alatt álló Kistér Tész. A következő időszakban nekik kell képviselniük a többiek érdekeit, valamint állandó kapcsolatban lesznek a felszámolóval.

A kisteleki szövetkezet hitelezői gyűlését a felszámolóbiztos, *Fórián Csaba* hívta

össze. Elmondta, a szövetkezet 696 millió forinttal tartozik a hitelezőknek, a legnagyobb összeget, 400 millió forintot az OTP Bank követeli. Mivel a téz egyetlen – peres eljárás alatt álló – vagyontárgya a hűtőház, és annak könyv szerinti értéke 400 millió forint, kevés reményt lát arra, hogy a többi hitelező pénzt kaphasson.

November közepétől autózhatunk a csongrádi elkerülő úton

Holnap megkezdődik a műszaki átadás-átvétel a 451-es főút Csongrádot elkerülő szakaszán, de a 4,5 kilométeres új utat csak november derekán vehetik birtokba az autósok.

CSONGRÁD BÍRÓ DÁNIEL

Évek óta várják a csongrádi elkerülő megépítését a környékeliek. Noha most úgy tűnik, napokon belül használható lesz az új útszakasz, az autósoknak még másfél hónapot várniuk kell a 4,5 kilométeres aszfaltcsík tesztelésére.

A kivitelezést több körülmény is késleltette. 2009 tavaszán már kiválasztották az út építőjét, de a nyomvonal által érintett területek kisajátítása

még nem zárult le, ráadásul a régészeti leletmentés is több hónapot vett igénybe. Az útépítés végül 2009 augusztusában kezdődhetett meg, de az őszi és téli időjárás nem kedvezett a kivitelező konzorciumnak, amelynek egyik tagja, a Szeviép Zrt. időközben csődhelyzetbe került. A határidőket többször módosították: legutóbb – július végén – azt írtuk a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő (NIF) Zrt. elektronikus levelére hivatkozva, októberre várható, hogy megnyitják a forgalom előtt az új szakaszt.

A napokban újra megkerestük a NIF Zrt.-t, hogy mikor vehetik birtokba az autósok a 451-es főút Csongrádot elkerülő szakaszát. Azt a választ kaptuk

a társaság kommunikációs irodájától, hogy az útszakasz kivitelezési munkálatai a végéhez közelednek. A főpálya burkolata gyakorlatilag elkészült, az egyik körforgalomnál a kopórét terítésével lezárultak az aszfaltozási munkák. A burkolatjelfestések, a jelzőtáblák, vezető oszlopok telepítése, a földutak és sárrázók építése, az árkok végleges kialakítása, valamint a növénytelepítés van még hátra. Holnap kezdődik a műszaki átadás-átvétel. Ez várhatóan október végére zárul le, utána kérhető meg a Nemzeti Közlekedési Hatóságtól a forgalomba helyezés. A NIF reményei szerint november második felében átadhatják a forgalomnak a Csongrád városát tehermentesítő utat.

Holnap kezdődik az elkerülő út műszaki átadás-átvétele. A SZERZŐ FELVÉTELE

Egyetemisták a Stefánia tisztaságáért

SZEGED MUNKATÁRSUNKTÓL

Örökre fogadta, gondolja a szegedi Stefániát a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kara.

Idén májusi fogadalmához tartja magát a hallgatói önkormányzat: negyedévente az egyetemisták és az oktatók együtt dolgoznak azért, hogy a Stefánia ne csak szép, de tiszta és gondozott is legyen. Tegnap a hallgatók és tanáraik a Környezetgazdálkodási Kft. szakembereinek irányításával dolgoztak.

A területrendezés közben a diákok kérdőíves felmérést végeztek az arra sétálók között, a válaszadókat egy-egy csésze teára is meghívták.